

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
ЧЕТИРИДЕСЕТ И ЧЕТВЪРТО НАРОДНО СЪБРАНИЕ
КОМИСИЯ ПО ПРАВНИ ВЪПРОСИ

НАРОДНО СЪБРАНИЕ	
Вх. №	753-03-5
Дата	07 / 06 2017 г.

СТ А Н О В И Щ Е

Относно: Доклад за дейността на омбудсмана на Република България през 2016 г., № 739-02-3, внесен от Омбудсмана на Република България на 05.05.2017 г.

На свое заседание, проведено на 7 юни 2017 г., Комисията по правни въпроси обсъди доклад за дейността на омбудсмана на Република България през 2016 г., № 739-02-3, внесен от Омбудсмана на Република България на 05.05.2017 г.

На заседанието присъстваха: г-жа Мая Манолова - омбудсман на Република България, г-жа Чонка Ковачева - началник на отдел "Международни стандарти и нормативна уредба", г-жа Емилия Карабова - директор на дирекция "Връзки с обществеността и протокол" и г-жа Христина Рангелова - главен експерт в дирекция "Връзки с обществеността и протокол".

Докладът за дейността на омбудсмана на Република България през 2016 г. беше представен от г-жа Мая Манолова. Докладът съдържа шест глави, в които се разглежда дейността на омбудсмана по постъпилите от граждани и организации сигнали и жалби. В него е включена и статистическа информация относно броя на постъпилите и приключени през годината преписки, групирани съобразно естеството на засегнатото право, информация за установените нарушения и броя на жалбите и сигналите, разглеждането на които е извън компетентността на омбудсмана. Докладът съдържа дадените препоръки и предложения към държавни органи, граждани и организации. Анализирано е влиянието на действащата нормативна уредба върху правата на човека, като е отчетено международното сътрудничество и са представени разходите за 2016 година.

Омбудсманът отчете като успех проведените през изминалата година кампании, които са довели до ограничаването на компетентността на арбитражните съдилища по отношение на потребителските спорове, намаляване на размера на юрисконсултските възнаграждения и освобождаване от данък добавена стойност на дарените храни.

В доклада се съдържат основните цели, препоръки и приоритети, които са в областта на правата на децата, защитата правата на

1733
Шу

потребителите и на хората с увреждания. Посочва се запазване на тенденцията за увеличаване на жалбите и сигналите, свързани със застрашени или нарушени социални права, като за 2016 г. те са с 88 % повече от тези през 2015 г. и представляват 13,43 % от общия брой подадени през годината жалби. С най-голям ръст спрямо 2015 г. се открояват исканията за съдействие по въпроси свързани с правото на социална помощ, жилищни нужди и правото на пенсия.

Най-много са жалбите и сигналите срещу доставчиците на обществени услуги, както за нарушаване на правата на потребителите, следвани от оплакванията, които касаят социални права, и такива за нарушаване на основните права и свободи на гражданите. Основните оплаквания в жалбите са за липса на справедлив съдебен процес, нарушения в изпълнителното производство, както и ограничаване на гражданските и политическите права. Съдържат се конкретни оплаквания срещу действията на държавните и частните съдебни изпълнители, свързани с налаганите от тях запори върху трудово възнаграждение или пенсия и запори върху банкови сметки, по които се превежда несеквестируем доход.

Г-жа Манолова отбеляза, че акцент в работата ѝ е била работата по жалби и сигнали на граждани и организации във връзка със защитата правата на детето и тяхното популяризиране. Сред преобладаващите нарушения се открояват лошо администриране и формализъм в действията на органите за закрила на детето, липса на чувствителност в социалната и образователната система към правата на децата, практики които водят до отрицателно въздействие върху благосъстоянието на децата и липса на механизми за интегриран подход между секторите.

Съществено място в доклада е отделено на ролята на омбудсмана като Национален превантивен механизъм по спазване на условията за защита на правата и свободите на гражданите, включващи посещения в местата за лишаване от свобода, домове за отглеждане и възпитание на деца, домове за хора с ментални увреждания, бежански центрове и домове за стари хора. Омбудсманът изтъкна, че съществена част от дейността му е свързана с наблюдение на изпълнението на принудителните административни мерки по Закона за чужденците в Република България.

През 2016 г. омбудсманът е сезирал Конституционния съд на Република България с искане за обявяване на противоконституционност на разпоредби в Гражданския процесуален кодекс и Данъчно-осигурителния процесуален кодекс относно размера на юрисконсултското възнаграждение в съдебното производство, както и искане за обявяване на противоконституционност на чл. 242а от Изборния кодекс относно последиците при неупражняване на избиращо право.

През 2016 г. омбудсманът е отправил предложения и препоръки за промени в нормативната уредба и прецизиране на текстове в Гражданския процесуален кодекс, Изборния кодекс, Закона за данък върху добавената стойност, Кодекса за социално осигуряване, Закона за частните съдебни изпълнители, Закона за кредитиране на студентите и докторантите, Закона за управление на отпадъците, Закона за управление на средствата от европейските структурни и инвестиционни фондове, Закона за държавния бюджет на Република България за 2017 г., Закона за семейни помощи на деца, Закона за уреждане правата на граждани с многогодишни жилищно-спестовни влогове, Закона за изпълнение на наказанията и задържането под стража.

В обсъждането на доклада взеха участие народните представители Филип Попов и Данаил Кирилов, които изразиха подкрепата си към внесения от омбудсмана на Република България доклад за дейността през 2016 г. и благодариха за социалната ангажираност и проявените инициативи.

След проведената дискусия, Комисията по правни въпроси с 19 гласа „за”, 0 гласа „против“ и 0 гласа „въздържал се” предлага на Народното събрание да приеме доклад за дейността на омбудсмана на Република България през 2016 г., № 739-02-3, внесен от Омбудсмана на Република България на 05.05.2017 г.

**ПРЕДСЕДАТЕЛ НА
КОМИСИЯТА ПО ПРАВНИ ВЪПРОСИ:**

ДАНАИЛ КИРИЛОВ